

ویژگی‌های روان‌سنجه فارسی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان

محمد باقر عالی^۱، و مهدی شهبازی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۱۴ تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۷/۰۴

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان بود. بدین‌منظور، ۲۵۰ نفر که در دامنه سنی هفت تا ۱۲ سال بودند، به صورت تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند و نسخه فارسی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان را تکمیل کردند. برای تعیین روایی سازه از روش تحلیل عاملی تأییدی و برای بررسی همسانی درونی و پایایی زمانی بهتریب از ضریب آلفای کرونباخ و ضریب همبستگی درون‌طبقه‌ای و همچنین، برای تعیین روایی همزمان از پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی-سه استفاده شد. نتایج نشان داد که شاخص‌های سی.اف.آی و جی.اف.آی بیشتر از ۰/۹۰ و شاخص رمزی کمتر از ۰/۰۸، ضرایب آلفای کرونباخ و همبستگی درون‌طبقه‌ای بیشتر از ۰/۷۰ و در نتیجه این شاخص‌ها و ضرایب، روایی و پایایی پرسش‌نامه را در جامعه ایرانی تأیید می‌کند.

کلیدواژه‌ها: پایایی، تصویرسازی حرکتی کودکان، تصویرسازی دیداری بیرونی، تصویرسازی دیداری درونی، روایی

۱. کارشناس ارشد یادگیری و کنترل حرکتی، دانشگاه تهران

۲. دانشیار رفتار حرکتی، دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)

مقدمه

توانایی ارائه حرکت در ذهن؛ یعنی ساختن یک تصویر ذهنی با هدف توسعه عملکرد و یادگیری فعالیتهای حرکتی مهم شناخته شده است (گیولت^۱ و همکاران، ۲۰۰۸). استفاده از تصویرسازی ذهنی به عنوان یک راهبرد مداخله‌ای برای بهبود عملکرد در ورزش‌ها و بازیابی عملکرد توانایی حرکتی در توانبخشی، روبدافرایش است (کامینگ و ولیام، ۲۰۱۲). اجرای ذهنی یک حرکت بدون انجام فیزیکی آن حرکت (جینیرود و دکتی، ۱۹۹۵) ساختاری پیچیده و چندوجهی است (واйт و هاردی، ۱۹۹۵؛ هال و مارتین، ۱۹۹۷).

پژوهشگران تصویرسازی را استفاده از تمامی حواس برای ساختن یا دوباره‌ساختن یک تجربه در نبود عوامل تحریک‌کننده بیرونی توصیف کرده‌اند (والی و گرینلیف، ۲۰۰۶). تصویرسازی تجربه‌ای چندحسی شناخته می‌شود و رایج‌ترین روش‌ها در ورزش و توانبخشی برای تصویرسازی، تصویرسازی دیداری^۲ و حسی-حرکتی^۳ است. نمای حسی-حرکتی اشاره دارد به اینکه چگونه یک فرد حرکات را حس می‌کند و شامل آگاهی درونی از موقعیت و حرکات قسمت‌های مختلف بدن و چگونگی ادراک نیرو و تلاش در حین حرکت است. نمای دیداری اشاره دارد به آنچه که فرد می‌بیند (برای مثال اندازه، شکل و بزرگی) (کالو و واترز، ۲۰۰۵). تصور ذهنی از یک عمل می‌تواند شامل

بعدهای مختلفی باشد: بعد درونی (یا اول شخص) و بعد بیرونی (یا سوم شخص) (واйт و هاردی، ۱۹۹۵). یک فرد می‌تواند از بعد درونی در نمای حسی-حرکتی یا در نمای دیداری استفاده کند (مکاوینو و رابرتسون، ۲۰۰۸). در بُعد بیرونی، فرد خود را به صورت سوم شخص می‌بیند. در این حالت، افراد در جایگاه شخص بیننده قرار دارند؛ گویی فعالیت را در خارج از بدن خود می‌بینند (هولمز کاملز، ۲۰۰۸)؛ بنابراین، این بعد در روش دیداری می‌گنجد تا روش حسی-حرکتی (مارتبینی، کارتر، یوسفون، کامینگ و استی ماری، ۲۰۱۶).

در برآر ارزیابی توانایی تصویرسازی حرکتی در کودکان بهاندازه‌ای که در بزرگسالان بررسی شده پژوهشی انجام نشده است. این در حالی است که می‌دانیم کودکان قادر به ساختن و استفاده از تصورات حرکتی هستند (گابرد، ۲۰۰۹). تاکنون در برآر توانایی‌های تصویرسازی کودکان اطلاعات بسیار کمی داریم و آنچه در زمینه توانایی تصویرسازی کودکان می‌دانیم، از سه راه کلی به دست آمده است: چرخش ذهنی، وقت‌سنجه ذهنی و پرسش‌نامه (هیرمانس، هیلسن و فیز، ۲۰۰۸؛ مکاوینو و رابرتسون، ۲۰۰۸). توانایی تصویرسازی حرکتی در سنین هفت تا ۱۲ سال رشد می‌یابد (کاینبرگس، تسوبس، ولیسون و اسمیت، ۲۰۰۹). به نظر می‌رسد که پژوهشگران در زمینه رابطه رشد توانایی تصویرسازی حرکتی با افزایش سن و تجربه اتفاق نظر دارند (کاینبرگس و همکاران، ۲۰۰۹). با

-
- 10. McAvinue & Robertson
  - 11. Holmes & Calmels
  - 12. Martini, Carter, Yoxon, Cumming & Ste-Marie
  - 13. Gabbard
  - 14. Heremans, Helsen & Feys
  - 15. Caeyenberghs, Tsoupaas, Wilson & Smits-Engelsman

-
- 1. Guillot
  - 2. Cumming & Williams
  - 3. Jeannerod & Decety
  - 4. White & Hardy
  - 5. Hall & Martin
  - 6. Vealey & Greenleaf
  - 7. visual
  - 8. kinesthetic
  - 9. Callow & Waters

در عملکرد ورزشکار تأثیر دارد. توانایی تصویرسازی بیشتر به عملکرد نیمکره راست مغز، یعنی مرکز تصورات ما مربوط می‌شود. تصویرسازی ذهنی تجربه درونی مهارت یا حرکت در ذهن است؛ به طوری که واقعی توسط شخص در ذهن فراخوانی و بازآفرینی می‌شوند (یداللهزاده، ۲۰۱۵). پژوهشگران اغلب اوقات قبل از انجام پژوهش‌ها و ملاقات، توانایی تصویرسازی شرکت‌کنندگان را برای گزینش آن‌ها بررسی می‌کنند (کامینگ و رمزی، ۲۰۰۸؛ زیرا، افراد با توانایی تصویرسازی بالا نشان دادند که عملکرد بهتری نسبت به همتایان خود با تصویرسازی پایین داشتند (گاس، هال، بوکولز و فیشبورن، ۱۹۸۶). این پرسش‌نامه‌ها توانایی تصویرسازی حرکتی را می‌سنجدند و تنها برای بزرگسالان به تأیید رسیده‌اند. تاکنون اقدامی برای ساخت و هنجاریابی پرسش‌نامه توانایی تصویرسازی حرکتی برای کودکان انجام نشده است. با توجه به تفاوت احتمالی رشدی که در توانایی تصویرسازی در کودکان اتفاق می‌افتد، در اولین گام مهم برای درک تأثیر تفاوت رشدی در اجرا و یادگیری حرکتی کودکان، باید اندازه‌گیری توانایی تصویرسازی در کودکان را توسعه دهیم (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶؛ بنابراین، رشد توانایی تصویرسازی مشخص نیست که آیا واقعاً به علت پیشرفت در توانایی تصویرسازی حرکتی است یا به علت رشد در توانایی ارتباطی و زمانی می‌باشد (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶). به طور کلی، استفاده از پرسش‌نامه بزرگسالان برای کودکان مشکل‌ساز است؛ زیرا، کودکان ممکن است تمام کلمات و مفاهیم و نیز آنچه را که پرسش‌نامه از آن‌ها درخواست می‌کند، درک نکنند (استادولیس، ۲۰۱۶).

-
3. Cumming & Ramsey
4. Goss, Hall, Buckolz & Fishburne

استفاده از یک پرسش‌نامه نیازی به انجام هرگونه عمل فیزیکی و آزمون برای ارزیابی توانایی تصویرسازی حرکتی نیست. برخلاف سایر روش‌ها، پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی اطلاعاتی در زمینه سادگی تولید تصویرسازی و میزان واقیت و پویایی آن‌ها، با توجه به نمای تصویرسازی استفاده شده فراهم می‌آورد (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶). توانایی یک فرد در تصویرسازی با توجه به روش اتخاذ شده برای تصور تعییر می‌کند. درواقع، تصویرسازی‌های دیداری و حسی-حرکتی بخش‌های مشخصی از مغز را فعال کرده و تفاوت را ایجاد می‌کنند (گیولت و همکاران، ۲۰۰۹؛ بنابراین، توجه به روش‌های مختلفی که کودکان هنگام تصویرسازی حرکات آن‌ها را به کار می‌گیرند، برای فهم توانایی تصویرسازی حرکتی ضروری است؛ برای مثال، نمای حسی-حرکتی برای توسعه مهارت‌های حرکتی، بهویژه حرکاتی که کنترل حرکتی بیشتری نیاز دارند، مهم است (فری، ۲۰۰۳؛ ازین‌رو، اندازه‌گیری توانایی تصویرسازی باید قادر به تمیزدادن توانایی مربوط به روش‌های تصویرسازی دیداری و حسی-حرکتی باشد. کودکان در سن هفت سالگی قادر به تصویرسازی حرکتی از بعد درونی هستند (اسکورا، ویتر و پاپاکسانتیس، ۲۰۰۹) و همچنین، تفاوت‌های رشدی در استفاده از اطلاعات دریافت شده از طریق چشم (که می‌توانند به وسیله بعدهای مختلف درونی یا بیرونی بر توانایی تصویرسازی از طریق دیداری اثر بگذارند) (گابارد، ۲۰۰۹) وجود دارند؛ بنابراین، پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی مربوط به کودکان باید هر دو بعد درونی و بیرونی را داشته باشد (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶).

توانایی تصویرسازی ذهنی یکی از ظرفیت‌های انسانی است که با تمرین فراگرفته می‌شود و مهارتی است که

-
1. Féry
2. Skoura, Vinter & Papaxanthis

است. نسخه اصلی این مقیاس به زبان انگلیسی و برای جامعه کانادا ساخته شده است. برای استفاده از این ابزار باید جنبه‌های بومی-فرهنگی هرکشور که قصد استفاده از این پرسشنامه را دارد، درنظر گرفته شود. همچنین، برای پیشگیری از سوءتعبیرهایی که هنگام استفاده از پرسشنامه‌های روان‌شناسی روی می‌دهند، باید روابی و پایابی آن‌ها کاملاً روش باشد؛ زیرا، داشتن دانش کافی درباره مفاهیم آماری و درک مفهوم روابی و پایابی در تصمیم‌گیری درباره نتایج ضروری است؛ بنابراین، از آنجایی که مبنای انجام هر پژوهشی استفاده از ابزارهای اندازه‌گیری روا و پایا است و توضیح و تفسیر نتایج پژوهش به روابی ابزار به کارگرفته شده بستگی دارد، پژوهشگر باید از روابی پرسشنامه‌ای که از آن استفاده می‌کند مطمئن باشد (مقدمزاده، حمایت طلب و مهرصفر، ۲۰۱۷). پرسشنامه تصویرسازی حرکتی برای بزرگسالان تأیید شده است؛ اما پرسشنامه‌ای برای اندازه‌گیری تصویرسازی حرکتی کودکان وجود ندارد؛ بنابراین، پژوهش‌هایی که در گذشته انجام شده‌اند، روی افرادی بودند که از نظر قابلیت تصویرسازی ذهنی با یکدیگر متفاوت بوده‌اند؛ براین‌اساس، آزمودنی‌ها از ابتدا ناهمگن انتخاب می‌شده‌اند؛ درنتیجه، پژوهش حاضر با هدف تعیین روابی و پایابی نسخه فارسی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان انجام شد و دربی پاسخ به این سؤال بود که آیا ترجمة فارسی این پرسشنامه از روابی و پایابی مناسبی در میان ورزشکاران ایرانی برخوردار است یا خیر؟

-
4. Movement Imagery Questionnaire for Children
  5. Revised Movement Imagery Questionnaire

مک‌کراکن، ایدسون و سیورانس^۱ (۲۰۰۲)، تک‌تک، زینسر و اس-جان^۲ (۲۰۰۸) (۲۰۰۸) نشان دادند که استفاده از پرسشنامه بزرگسالان برای کودکان اعتبار ندارد. درواقع، کودکان مشکلاتی را از جمله پیچیدگی سیستم امتیاز دهی، طول پرسشنامه و پسحه تصاویرشان در پاسخ به سوال‌ها گزارش کردند. این گزارش‌ها مشکلات مفهومی و کلامی را در استفاده از پرسشنامه بزرگسالان برای گروه کودکان نشان می‌دهند (استادولیس و همکاران، ۲۰۰۲)؛ براین‌اساس، مارتینی و همکاران (۲۰۱۶) برای رفع نواقص پرسشنامه تصویرسازی حرکتی-سه^۳ مربوط به سن، نسخه اصلاح‌شده‌ای را به عنوان پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان^۴ توسعه دادند و اعتبارسنجی کردند. فرایند انبطاق دادن-پرسشنامه تصویرسازی حرکتی-سه از طریق الف-اصلاح‌شناختی با ۲۰ کودک و ب-اعتبارسنجی با ۲۰۶ کودک با ساختار عاملی از طریق روش تحلیل عاملی چندمتغیره بررسی شد (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶).

گستره تفاوت‌های فردی در توانایی تصویرسازی سبب می‌شود که اندازه‌گیری توانایی تصویرسازی بیش از هر پژوهش یا برنامه تمرینی تصویرسازی انجام گیرد. در ایران، سه‌رابی پرسشنامه تجدیدنظرشده تصویرسازی ذهنی حرکت^۵ را در قالب طرح پژوهشی پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی اعتباریابی کرده است و همچنین، حقیقی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی-سه را اعتباریابی کرده است؛ اما پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان که نسخه جدید و تکمیلی تصویرسازی حرکت پرسشنامه تصویرسازی حرکتی-سه است و توانسته است نواقص این پرسشنامه را برای کودکان تحت پوشش قرار دهد، تاکنون در ایران اعتباریابی نشده

-
1. Stadulis, MacCracken, Eidson & Severance
  2. Taktek, Zinsser & St-John
  3. Movement Imagery Questionnaire-3

(۲۰۱۶) با هدف درک بهتر مفاهیم و لغات پرسش‌نامه، برای کودکان ساخته‌اند. این پرسش‌نامه یکی از اولین پرسش‌نامه‌های اندازه‌گیری توانایی تصویرسازی در کودکان است و توانایی تصویرسازی دیداری بیرونی، تصویرسازی دیداری درونی و تصویرسازی حرکتی را می‌سنجد که دارای اعتبار همزمان و ساختار قابل قبول است. تحلیل عاملی تأییدی همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های پرسش‌نامه نشان داده است که بیشترین همبستگی بین تصویرسازی دیداری درونی و حرکتی و سپس، بین تصویرسازی دیداری بیرونی و درونی و کمترین همبستگی بین تصویرسازی دیداری بیرونی و حرکتی وجود دارد. همچنین، با روش آزمون-آزمون مجدد، برای تصویرسازی حرکتی، تصویرسازی دیداری درونی و تصویرسازی دیداری بیرونی، پایابی بالای خرده‌مقیاس‌ها را گزارش کردند. این پرسش‌نامه از ثبات جنسیت قابل قبولی برخودار است. به طور کلی، این پرسش‌نامه شامل ۱۲ سؤال است که هر خرده‌مقیاس چهار گویه دارد (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶).

براساس پرسش‌نامه، برای درک تصویرسازی دیداری درونی، آزمونگر از کودک می‌خواهد که حرکت شوت‌زدن به توپ را درنظر گیرد. سپس، آزمونگر اطمینان حاصل می‌کند که این حرکت را کودک درک کرده است و از او می‌خواهد حرکت را طوری تصور کند که گویی با چشمان خود نگاه می‌کند و از او می‌خواهد که تصویر مربوط به تصویرسازی درونی را از روی تصاویر موجود در پرسش‌نامه انتخاب کند. اگر انتخاب کودک نادرست بود، توضیحات لازم را به وی می‌دهد و تصویر درست را به او نشان می‌دهد. برای درک تصویرسازی دیداری بیرونی، آزمونگر از کودک می‌خواهد که حرکت شوت‌زدن به توپ را درنظر گیرد. سپس، آزمونگر اطمینان حاصل می‌کند که کودک این

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به توسعه و استانداردسازی نسخه فارسی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان در جامعه ایرانی می‌پردازد. جمع‌آوری داده‌ها به صورت میدانی و با استفاده از ابزار پرسش‌نامه بوده است. روش این پژوهش، از نوع توصیفی-پیمایشی است که به بررسی ساختار عاملی با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مبتنی بر مدل معادلات ساختاری و تعیین میزان ثبات آن می‌پردازد.

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانش‌آموزان دختر و پسر در دامنه سنی ۷-۱۲ سال است. به علت نداشتن اطلاع از حجم دقیق و واقعی جامعه، انتخاب حجم نمونه برحسب نوع هدف پژوهش انجام شد. در مطالعات تحلیل عاملی، نمونه مورد نیاز در پرسش‌نامه حاوی بیشتر از ۲۰ گویه، ۱۰-۱۵ آزمودنی بهازای هر گویه (سؤال) پرسش‌نامه پیشنهاد شده و در پرسش‌نامه کمتر از ۲۰ گویه، ۱۵-۲۰ آزمودنی بهازای هر گویه پرسش‌نامه پیشنهاد گردیده است. با توجه به اینکه پرسش‌نامه مورد بررسی در این مطالعه ۱۲ گویه (سؤال) دارد، نمونه این پژوهش ۲۵۰ نفر (۱۱۰ نفر دختر، ۱۴۰ نفر پسر) درنظر گرفته شد؛ اما در پژوهش حاضر، تعداد پاسخ‌دهندگان بیشتر از نمونه درنظر گرفته شده است. انتخاب نمونه‌ها به صورت تصادفی طبقه‌ای از میان مدارس انجام شد؛ بنابراین، نمونه مطالعه حاضر براساس نظر متخصصان مدل‌بایی معادلات ساختاری حجم نمونه، مناسب قلمداد می‌شود (کلاین، ۲۰۱۰).

ابزار و شیوه گردآوری داده‌ها

پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان این پرسش‌نامه نسخه تصویرسازی درونی است. این پرسش‌نامه اصلاح شده پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی سه است که مارتینی و همکاران

در حال اجرای شوت‌زدن ببینید گویی خود را در یک فیلم می‌بینید» استفاده شده است.

پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی سه

از پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی برای بررسی روابی همزمان استفاده شد (اسمیت، اسمول، کامینگ و گراسپاراد، ۲۰۰۶). نتایج پژوهش ویلیامز^۳ و همکاران (۲۰۱۲) نشان داد این پرسش‌نامه دارای روابی سازه بسیار خوبی است. آن‌ها ضریب شاخص برازنده‌ی مقایسه‌ای را ۰/۹۸، شاخص توکر لویس^۴ را ۰/۹۷ و شاخص ریشه میانگین مجموع مجذور را برآورد کردند و همچنین، روابی همزمان مناسبی را برای خوده مقیاس‌های این پرسش‌نامه گزارش کردند (حجتی، واعظ موسوی و خیری، ۲۰۱۶).

این پرسش‌نامه شامل ۱۲ سؤال و سه خرده‌مقیاس تصویرسازی دیداری بیرونی، تصویرسازی دیداری درونی و تصویرسازی حرکتی است. نحوه امتیازدهی این پرسش‌نامه براساس مقیاس هفت‌ارزشی لیکرت (یک = خیلی سخت تا هفت = خیلی آسان) است. حجتی و همکاران (۲۰۱۶) این پرسش‌نامه را در ایران روی دانشجویان ورزشکار ۱۸ تا ۳۰ سال بررسی و تأیید کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که نسبت مجذور کایدو به درجات آزادی ۰/۶۷، شاخص برازش هنجاری بتتلر بونت ۰/۹۶، شاخص برازش افزایشی^۵ ۰/۹۸، شاخص برازش تطبیقی ۰/۹۸ و شاخص رمزی ۰/۰۷ است. همچنین، روابی همزمان را برای خرده‌مقیاس‌های تصویرسازی حرکتی ۰/۵۰، تصویرسازی دیداری درونی ۰/۴۱ و تصویرسازی دیداری بیرونی با ضریب همبستگی ۰/۳۸ گزارش کردند. افزون‌براین، ثبات درونی خرده‌مقیاس حرکتی افزون‌براین، ثبات درونی خرده‌مقیاس دیداری درونی ۰/۸۷ و خرده‌مقیاس

حرکت را درک کرده است. در ادامه از او می‌خواهد حرکت را طوری تصور کند که گویی درحال نگاه‌کردن به خود در یک فیلم است و از او می‌خواهد که تصویر مربوط به تصویرسازی بیرونی را از تصاویر موجود در پرسش‌نامه انتخاب کند. اگر انتخاب کودک نادرست بود، آزمونگر توضیحات لازم را به او می‌دهد و عکس درست را به او نشان می‌دهد. در مدت گرفتن آزمون، تصاویر پرسش‌نامه در دید کودک است. برای درک تصویرسازی حرکتی، آزمونگر از کودک می‌خواهد خود را درحال خربه‌زدن به توب فوتیال تصور کند و درباره عضلات و اندام‌های خود هنگام تصویرسازی توضیح دهد. در صورت نیاز، آزمونگر به کودک راهنمایی می‌کند که از تصویرسازی درک درستی داشته باشد.

نحوه امتیازدهی این پرسش‌نامه براساس مقیاس هفت‌ارزشی لیکرت^۱ است. برای درک ارتباط بین مقیاس لیکرت و تصویرسازی، کودک سه تصویر از لیوان پر از آب گل‌آلود، لیوان پر از آب کدر و لیوان خالی و تمیز را رویه‌روی خود دارد. آزمونگر از او می‌خواهد که خود را درحال شوت‌زدن به توب فوتیال ازین لیوان‌ها، تصور کند. سپس، بیان کند که تصویر را ازین کدام لیوان تصور کرده است و مقدار سختی و آسانی را از او می‌پرسد. کودک باید به پاسخ خود روی مقیاس اشاره کند. با توجه به این کار آزمونگر نسبت به درک تصویرسازی و مقیاس لیکرت اطمینان حاصل می‌کند.

به‌سبب توجه کم کودکان، در این پرسش‌نامه به جای استفاده از جمله «سعی کنید خود را از چشم‌انداز بیرونی درحال انجام حرکت ببینید»، جمله «سعی کنید خود را

-
- 4. Tucker-Lewis fit index (TLI)
  - 5. IFI

-
- 1. Likert
  - 2. Smith, Smoll, Cumming & Grossbard
  - 3. Williams

قابل درک‌بودن بیشتر سوال‌ها برای کودکان، برخی سوال‌ها اصلاح شدند و تغییرات نهایی اعمال گردید. برای گردداری داده‌ها، از گروه همکاران پژوهش برای یکسان‌سازی اجرا (توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه) در جامعه هدف دعوت شد و موارد مهم در اجرای طرح مرور شد. مشارکت کودکان به صورت داوطلبانه بود. بعد از آن، برای تعیین ثبات پرسش‌نامه تعداد معینی (۲۰ دختر، ۲۰ پسر) به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و در دو نوبت با فاصله زمانی مشخص (دو هفته) پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند. جمع‌آوری پرسش‌نامه در گروه کودک با رضایت والدین آن‌ها و با نظرارت مری و معلمان مدارس انجام شد. همچنین، به والدین پاسخ‌دهندگان اطمینان داده شد که پاسخ کودکان آن‌ها محترمانه خواهد بود و تنها برای اهداف پژوهشی از این پرسش‌نامه‌ها بهره گرفته می‌شود. در این پژوهش، برای به دست آوردن روانی اکولوژیک^۵ در فرایند توزیع و تکمیل پرسش‌نامه‌ها سعی شد پاسخ‌دهندگان پرسش‌نامه را در ساعت، محل و شرایط یکسان و مناسب تکمیل کنند (مقدمزاده و همکاران، ۲۰۱۷).

روشن پردازش داده‌ها

پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه، اطلاعات موجود تجزیه و تحلیل شد. از آمار توصیفی برای محاسبه فراوانی‌ها، رسم نمودار، طبقه‌بندی داده‌ها و بیان شاخص‌های پراکنده‌گی و مرکزی استفاده شد. برای بررسی روانی، از شاخص‌های نسبت روانی محتوا و شاخص روانی محتوا استفاده گردید. همچنین، روانی سازه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی بارزش شد. همسانی دونی پرسش‌نامه نیز با استفاده از روش ضربی آلفای کرونباخ تحلیل شد. پایایی زمانی پرسش‌نامه نیز از طریق آزمون همبستگی درون‌طبقه‌ای

دیداری بیرونی ۸۸/۰ است که در حد مطلوب و قابل قبول قرار دارند. پایایی پرسش‌نامه ۹۵/۰ به دست آمد که در حد قابل قبول است (حجتی و همکاران، ۲۰۱۶).

برای اجرایی کردن پژوهش حاضر، ابتدا طی مکاتباتی با گروه پژوهشی سازنده پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان، اجازه گرفته شد و بدین ترتیب، مقدمات اجرای پژوهش فراهم شد. سپس، پرسش‌نامه با استفاده از روش ترجمه^۱ به زبان فارسی برگردان گردید. ترجمه براساس مطالعات قبلی و توصیه‌های صورت‌گرفته در این زمینه انجام گرفت. بدین‌منظور، پژوهشگران این مطالعه و دو متخصص زبان انگلیسی پرسش‌نامه موردنظر را به زبان فارسی تهییه کردند. سپس در یک جلسه هماهنگی، برای تدوین نسخه اولیه، ترجمه‌ها مطابقت داده شدند. در مرحله بعد، ترجمه معمکوس با نسخه اصلی مطابقت داده شد و از درستی برگردان فارسی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان اطمینان حاصل گردید. برای سنجش روانی محتوا^۲ کمی و کیفی، پس از تأیید درستی ترجمه، ۱۰ نفر از افراد خبره در رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزشی که در حیطه روان‌شناسی ورزش و رفتار حرکتی تخصص داشتند، پرسش‌نامه‌ها را برای تعیین نسبت روانی محتوا^۳ و شاخص روانی محتوا^۴ تکمیل کردند و سپس، نسبت روانی محتوا و شاخص روانی محتوا محاسبه شد.

روانی صوری کیفی برای یافتن ابهام در عبارات یا وجود نارسانی در معانی و ترجمة کلمات انجام شد که نظرهای متخصصان به صورت تغییراتی جزئی در پرسش‌نامه اعمال شد. البته، برای رفع اشکالات احتمالی، پرسش‌نامه در نمونه‌ای کوچک توزیع و تکمیل گردید (مطالعه مقدماتی) و برای بررسی

5. Ecological Validity

1. Translation-Back Translation
2. Content Validity
3. Content Validity Ratio
4. Content Validity Index

ارزیابی گردید. همچنین، برای بررسی روایی همزمان از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها

جدول ۱. فراوانی آزمودنی‌ها براساس جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد
پسر	۱۴۰	%۵۶
دختر	۱۱۰	%۴۴
کل افراد	۲۵۰	%۱۰۰

شاخص‌های برازنده‌گی ملاک‌های برش متفاوتی را ارائه کرده‌اند؛ برای مثال، در شاخص‌های شاخص برازنده‌گی مقایسه‌ای، شاخص نیکویی برازش انطباقی، شاخص برازنده‌گی غیرهنچار بنتلر بونت و شاخص نیکویی برازش که دامنه تغییرات آن‌ها بین صفر و یک است، مقادیر بیشتر از ۸۵٪ نشان‌دهنده برازش نسبی مدل، مقادیر بیشتر از ۹۰٪ نشان‌دهنده برازنده‌گی خوب و مقادیر بیشتر از ۹۵٪ نشان‌دهنده برازنده‌گی عالی مدل هستند. برای شاخص‌های شاخص ریشه میانگین مجذور براورد تقریب، شاخص برازنده‌گی ریشه میانگین مجذور باقی‌مانده، شاخص برازنده‌گی مقایسه‌ای، شاخص نیکویی برازش انطباقی، شاخص برازنده‌گی غیرهنچار بنتلر بونت^۷ و شاخص نیکویی برازش^۸ استفاده شد. در تجزیه و تحلیل داده‌ها، یک مدل براساس الگوی نسخه اصلی شکل داده شد (شکل یک)، جدول دو نتایج تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی برای کودکان را در مدل اندازه‌گیری نشان می‌دهد. متخصصان برای

در بین متخصصان معادلات ساختاری، توافق کلی درباره اینکه کدامیک از شاخص‌های برازنده‌گی براورد بهتری از مدل فراهم می‌کنند، وجود ندارد؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود ترکیبی از سه تا چهار شاخص گزارش شود (هو و بنتلر^۱؛ درنتیجه، در پژوهش حاضر و هم‌راستا با مطالعات تحلیل عاملی، از بین شاخص‌های برازنده‌گی شاخص‌های نسبت خی دو به درجه آزادی^۲، شاخص ریشه میانگین مجذور براورد تقریب^۳، شاخص ریشه میانگین مجذور باقی‌مانده^۴، شاخص برازنده‌گی مقایسه‌ای^۵، شاخص نیکویی برازش انطباقی^۶، شاخص برازنده‌گی غیرهنچار بنتلر بونت^۷ و شاخص نیکویی برازش^۸ استفاده شد. در تجزیه و تحلیل داده‌ها، یک مدل براساس الگوی نسخه اصلی شکل داده شد (شکل یک)، جدول دو نتایج تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی برای کودکان را در مدل اندازه‌گیری نشان می‌دهد. متخصصان برای

-
- 5. Comparative Fit Index
  - 6. Adjusted Goodness of Fit Index
  - 7. Non-Normed fit index
  - 8. Goodness of Fit Index

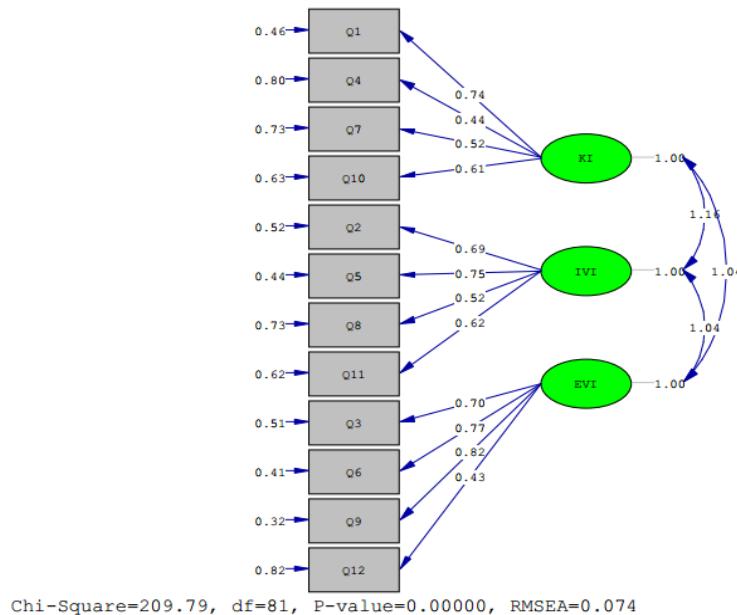
-
- 1. Hu & Bentler
  - 2. Chi-Square /Degree of Freedom
  - 3. Root Mean Square Error of Approximation
  - 4. Root Mean Square Residual

جدول ۲. شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تأییدی

شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری	مقادیر قابل قبول	مقدار مشاهده شده
۰/۹/۷۹	وابسته به حجم نمونه	کای دو درجه آزادی
۸۱	وابسته به حجم نمونه	نسبت کای دو به درجه آزادی
۲/۵۹	کمتر از ۳	سطح معناداری
۰/۰۰۱	-	شاخص نیکویی برازش انطباقی
۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	شاخص برازنده‌گی مقایسه‌ای
۰/۹۴	بیشتر از ۰/۹۰	شاخص برازنده‌گی غیرهنجار بنتلر بونت
۰/۹۴	بیشتر از ۰/۹۰	شاخص نیکویی برازش
۰/۹۳	بیشتر از ۰/۹۰	شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب
۰/۰۷۴	کمتر از ۰/۰۷۴	شاخص ریشه میانگین مجذور باقی‌مانده
۰/۰۶۷	کمتر از ۰/۰۶۷	شاخص ریشه میانگین مجذور باقی‌مانده

قابل قبول بودن شاخص‌های برازنده‌گی و درنتیجه، برازش مناسب مدل تحلیل عاملی تأییدی با داده‌ها است. همچنین، شاخص شاخص ریشه میانگین مجذور باقی‌مانده نشان می‌دهد که خطای مدل بسیار ناچیز و برازش انجام شده قابل قبول است.

همان‌طور که در جدول دو مشاهده می‌شود، شاخص‌های شاخص برازنده‌گی مقایسه‌ای، شاخص نیکویی برازش، شاخص برازنده‌گی غیرهنجار بنتلر بونت و شاخص نیکویی برازش انطباقی، بیشتر از ۰/۹۰ هستند و شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب کمتر از ۰/۰۸ است که این مطلب نشان‌گر

شکل ۱. بار عامل مدل اندازه‌گیری پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان

ارزش تی صورت می‌گیرد. مشاهده پارامترها و ارزش تی درمورد رابطه بین سؤال‌ها با خرده‌مقیاس‌های مربوط نشان می‌دهد که مقادیر ارزش تی و بار عاملی رضایت‌بخش است. مقدار ارزش تی در همه سؤال‌ها بیشتر از عدد دو است که این مطلب حاکی از وجود رابطه معنادار بین سؤال‌ها و عامل‌های مربوط است؛ به‌گونه‌ای که همه متغیرهای مشاهده شده قادر به پیش‌گویی عامل‌های خود هستند (جدول سه).

بررسی معناداری ارتباط بین متغیرهای مشاهده شده (سؤال‌ها) و متغیرهای مکنون^۱ (عامل‌ها)، براساس بزرگی یا کوچکی ضرایب بخلاف آماری صحیح نیست؛ بلکه باید از بار عاملی^۲ و ارزش تی^۳ برای تعیین معناداری این ضرایب استفاده شود. بار عاملی معرف همبستگی گویی با عامل مربوط است؛ براین‌اساس، هرچه بار عاملی سؤال در یک عامل بیشتر باشد، در تفسیر آن عامل باید وزن بیشتری به آن شاخص داده شود. تأیید یا رد معناداری بارهای عاملی با توجه به

جدول ۳. میزان بار عاملی و مقدار تی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان

شاخص‌ها		سؤال‌ها
مقدار تی	بار عاملی	
۱۳/۱۷	۲/۶۸	تصویرسازی حرکتی
۷/۴۲	۱/۶۰	
۸/۷۶	۱/۱۰	
۱۰/۴۸	۱/۵۹	
۱۲/۳۲	۱/۸۰	
۱۳/۵۵	۱/۸۹	تصویرسازی دیداری درونی
۸/۸۹	۱/۴۳	
۱۰/۷۷	۱/۷۲	
۱۲/۱۸	۱/۹۸	
۱۳/۹۷	۱/۹۱	تصویرسازی دیداری بیرونی
۱۵/۳۶	۲/۱۸	
۶/۷۹	۲/۶۰	

کرونباخ استفاده شد. همان‌طور که در جدول چهار مشاهده می‌شود، نتیجه محاسبات انجام شده برای برآورد پایایی عامل‌های پرسش‌نامه نشان داد که مقدار ضریب آلفا برای خرده مقیاس‌های تصویرسازی حرکتی، تصویرسازی دیداری درونی و تصویرسازی دیداری بیرونی، به ترتیب برابر با ۰/۷۳، ۰/۷۶ و ۰/۷۲ است.

بنابراین، با توجه به مقدار تی و بار عاملی، فرض برابر بودن ضرایب رگرسیونی رد می‌شود و نشان می‌دهد همه مسیرها بر متغیر پاسخ مؤثر بودند؛ براین‌اساس، با توجه به شاخص‌های برازش مدل و مدل مسیر درhalt معناداری می‌توان اظهار کرد که پرسش‌نامه از برازش قابل قبولی برخوردار است. برای بررسی همسانی درونی پرسش‌نامه از روش آلفای

جدول ۴. نتایج ضریب آلفای کرونباخ پرسش‌نامه

عامل	شماره سؤال‌ها	تعداد سؤال‌ها	ضریب آلفا	نتایج پایابی
تصویرسازی حرکتی	۱۰، ۷، ۴، ۱	۴	۰/۷۳	
تصویرسازی دیداری درونی	۱۱، ۸، ۵، ۲	۴	۰/۷۶	
تصویرسازی دیداری بیرونی	۱۲، ۹، ۶، ۳	۴	۰/۷۲	

برآوردهای زمانی عامل‌های پرسش‌نامه نشان داد که مقدار ضریب آلفا برای خرد مقیاس‌ها بیشتر از ۰/۷ مشاهده می‌شود، نتیجه محاسبات انجام شده برای

جدول ۵. نتایج همبستگی درون‌طبقه‌ای پرسش‌نامه

عامل	تعداد شرکت‌کننده همبستگی درون‌طبقه‌ای	تعداد پایابی زمانی	نتایج پایابی
تصویرسازی حرکتی	۴۰ نفر	۰/۷۲	
تصویرسازی دیداری درونی	۴۰ نفر	۰/۷۰	
تصویرسازی دیداری بیرونی	۴۰ نفر	۰/۷۱	

اندازه‌گیری نیز با توجه به بار عاملی و ارزش تی برآش مناسب را گزارش می‌کند. این نتایج با پژوهشی که به ساخت این پرسش‌نامه منجر شد، همسو است. در همین راستا، تعداد زیاد نمونه با دامنه سنی نسبتاً یکسان و در دو جنس، از نقاط قوت این پژوهش است و دلیلی در توجیه نتایج عالی پژوهش حاضر در همان مدل اولیه به شمار می‌آید.

نتایج تحلیل عاملی تأییدی مارتینی و همکاران (۲۰۱۶) نشان داد که پرسش‌نامه ۱۲ سؤالی، سه عاملی است که هم‌راستا با نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی در پژوهش حاضر است. به عبارت دیگر، مدل اندازه‌گیری نسخه فارسی از برآش بسیار خوبی برخوردار است و مقادیر به دست‌آمده حاکی از تأیید روایی سازه می‌باشد. در هر دو مطالعه، سؤال‌های یک، چهار، هفت و ۱۰، در عامل تصویرسازی حرکتی بارگذاری شدند. مؤلفه تصویرسازی دیداری درونی شامل سؤال‌های دو، پنج، هشت و ۱۱ بود و درنهایت، سؤال‌های سه، شش، نه و ۱۲ در عامل تصویرسازی دیداری بیرونی بارگذاری شدند. علاوه بر این، پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی-سه توافقی سنجش تصویرسازی

همان‌گونه که مشاهده می‌شود، بیشترین ضریب مربوط به عامل تصویرسازی حرکتی است و کمترین ضریب متعلق به مؤلفه تصویرسازی دیداری درونی است. این نتایج نشان می‌دهد که پایابی زمانی مؤلفه‌های پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی برای کودکان مناسب است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش تعیین روایی و پایابی نسخه فارسی پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی برای کودکان بود. توانایی تصویرسازی ذهنی یکی از ظرفیت‌های انسانی است که با تمرين فراگرفته می‌شود و مهارتی است که بر عملکرد ورزشکار تأثیر می‌گذارد. توانایی تصویرسازی، بیشتر به عملکرد نیمکره راست مغز؛ یعنی مرکز تصورات ما مربوط می‌شود، تصویرسازی ذهنی تجربه درونی مهارت یا حرکت در ذهن است؛ به طوری که وقایع توسط شخص در ذهن فراخوانی و بازآفرینی می‌شوند (یداللهزاده، ۲۰۱۵).

نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که این مؤلفه‌ها از شاخص‌های برآش مناسبی برخوردار هستند و مدل

تصویرسازی حرکتی (۰/۷۰۶) که با یافته‌های پژوهش حاضر همسو است. با توجه به اینکه نتایج به دست آمده مناسب است و همسو با یافته‌های قبلی می‌باشد و ضرایب معناداری به دست آمده است، می‌توان روایی همزمان این پرسشنامه را تأیید کرد.

همان‌گونه که نتایج نشان داد، مقدار ضریب همبستگی درون‌طبقه‌ای برای خرده‌مقیاس‌ها بیشتر از ۰/۷ است. در همین‌راستا، در نسخه اصلی مشخص شده است که ضریب پایایی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان با روش آزمون-آزمون مجدد (ضریب همبستگی درونی) برای تصویرسازی حرکتی، ۰/۸۲ (پسر=۰/۷۰، دختر=۰/۸۲)، تصویرسازی بینایی درونی، ۰/۷۲ (پسر=۰/۷۵، دختر=۰/۷۰) و تصویرسازی بینایی بیرونی، ۰/۴۳ (پسر=۰/۵۰، دختر=۰/۴۱) گزارش شده است (مارتینی و همکاران، ۲۰۱۶) و نتایج همسوی را با یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بیانگر درک بهتر مفهوم کلی یکسان از سؤال‌ها برای پاسخ‌دهندگان در نسخه فارسی است. به طور کلی و با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان نتیجه‌گیری کرد که پرسشنامه حاضر از پایایی زمانی مناسبی برخودار است و این قابلیت را دارد که از آن در بازه‌های زمانی مختلف استفاده شود و نتایج دقیق‌تری به دست آورده شود. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده در این پژوهش نشان می‌دهد که این پرسشنامه از همسانی درونی مناسب، پایایی زمانی خوب، روایی سازه مناسب و روایی همزمان خوبی برخودار است. ازانجایی که تصویرسازی یکی از مهم‌ترین مباحث در ورزش و بهویژه در روان‌شناسی ورزش است، وجود یک ابزار مناسب برای سنجش و شناسایی تصویرسازی کودکان ضروری است؛ بنابراین، با توجه به این پژوهش می‌توان از این ابزار به عنوان یک ابزار مناسب استفاده کرد. تحلیل عاملی یکی از بهترین روش‌ها در بررسی روایی سازه پرسشنامه‌های روان‌شناختی محسوب می‌شود؛

درونی، تصویرسازی بیرونی و تصویرسازی حرکتی را به صورت جداگانه دارد و دارای ۱۲ سؤال است که هر خرده‌مقیاس چهار سؤال دارد که می‌توان این نتایج را با نتایج این پژوهش همسو دانست.

در همین‌راستا، حجتی و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی-سه» به این نتیجه رسیدند که این پرسشنامه روایی مناسبی در جامعه ورزشکاران بزرگسال ایرانی دارد (حجتی و همکاران، ۲۰۱۶). همچنین، این ۱۲ سؤال از شاخص‌های برازش مناسبی برخوردار بودند که با نتایج این پژوهش همسو است. بهیان دیگر، می‌توان گفت ترجمه مناسب پرسشنامه و فرهنگ مرسم در ادبیات پرسشنامه چنین نتایج همسوی را رقم زده است (همبلتون، سیرکی و روین، ۱۹۹۹؛ ۲۰۱۲) و روایی این پرسشنامه در ورزشکاران ایرانی تأیید می‌شود.

نتایج آزمون پیرسون نشان داد که تمامی خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان با پرسشنامه موازی خود؛ یعنی نسخه فارسی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی همبستگی معناداری دارند. درواقع، بین خرده‌مقیاس تصویرسازی حرکتی در نسخه کودکان با عامل تصویرسازی حرکتی در نسخه بزرگسالان همبستگی وجود داشت. همچنین، بین عوامل تصویرسازی دیداری درونی در پرسشنامه کودکان با تصویرسازی دیداری درونی در نسخه بزرگسالان رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. درنهایت، عامل تصویرسازی دیداری بیرونی در هر دو پرسشنامه همبستگی داشتند.

این نتایج نشان می‌دهد که پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان از روایی همزمان خوبی برخوردار است. همچنین، با توجه به اینکه ویلیامز و همکاران (۲۰۱۲) روایی همزمان مناسبی برای خرده‌مقیاس‌های این پرسشنامه گزارش کردند (تصویرسازی دیداری درونی، ۰/۶۲۸، تصویرسازی دیداری بیرونی، ۰/۶۷۹ و

روش مداد و کاغذی^۳ را نیز می‌توان با شیوه‌های جدید مانند درگاه‌های وب^۴، برنامه‌های کامپیوتری و اینترنت تا حدودی تعدیل کرد (مقدمزاده و همکاران، ۲۰۱۷). در پایان پیشنهاد می‌شود که روابی و اعتبار این پرسشنامه در گروههای خاص بررسی شود.

اما بررسی روابی واگرای^۱ و همزمان^۲ مقیاس با استفاده از سایر پرسشنامه‌ها و ابزارهای معتبر نیز ضروری بهنظر می‌رسد؛ از این‌رو، برای تکمیل روابی مقیاس حاضر، مطالعات بعدی را می‌توان با استفاده از این روش‌های تحلیلی انجام داد. مشکلات و محدودیت‌های جمع‌آوری اطلاعات روان‌شناختی به شیوه‌ستی مانند

منابع

- Ali Hooman, H. (2010). Structural equation modeling with Lisrel Application (2nd ed.). Tehran: Samt. (In Persian)
- Caeyenberghs, K., Tsoupas, J., Wilson, P. H., & Smits-Engelsman, B. C. (2009). Motor imagery development in primary school children. *Developmental Neuropsychology*, 34(1), 103-21.
- Callow, N., & Waters, A. (2005). The effect of kinesthetic imagery on the sport confidence of flat-race horse jockeys. *Psychology of Sport and Exercise*, 6(4), 443-59.
- Cumming, J., & Ramsey, R. (2008). Imagery interventions in sport. *Advances in Applied Sport Psychology*, 5-36.
- Cumming, J., & Williams, S. E. (2012). Imagery: The role of imagery in performance. In S. Murphy (Ed.), *Handbook of sport and performance psychology* (pp. 213-232). New York: Oxford University Press.
- Féry, Y.-A. (2003). Differentiating visual and kinesthetic imagery in mental practice. *Canadian Journal of Experimental Psychology*, 57(1), 1-10.
- Gabbard, C. (2009). Studying action representation in children via motor imagery. *Brain and Cognition*, 71(3), 234-9.
- Goss, S., Hall, C., Buckolz, E., & Fishburne, G. (1986). Imagery ability and the acquisition and retention of movements. *Memory & cognition*, 14(6), 469-77.
- Guillot, A., Collet, C., Nguyen, V. A., Malouin, F., Richards, C., & Doyon, J. (2008). Functional neuroanatomical networks associated with expertise in motor imagery. *Neuroimage*, 41(4), 1471-83.
- Guillot, A., Collet, C., Nguyen, V. A., Malouin, F., Richards, C., & Doyon, J. (2009). Brain activity during visual versus kinesthetic imagery: An fMRI study. *Human Brain Mapping*, 30(7), 2157-72.
- Hall, C. R., & Martin, K. A. (1997). Measuring movement imagery abilities: A revision of the Movement Imagery Questionnaire. *Journal of Mental Imagery*, 21, 143-54.
- Hambleton, R., Sireci, S., & Robin, F. (1999). Adapting credentialing exams for use in multiple languages. *Clear Exam Review*, 10(2), 24-8.
- Heremans, E., Helsen, W. F., & Feys, P. (2008). The eyes as a mirror of our thoughts: Quantification of motor imagery of goal-directed movements through eye movement registration. *Behavioural Brain Research*, 187(2), 351-60.
- Hojati, A., VaezMousavi, M., & Khabiri, M. (2016). Psychometric Properties of Persian Version of the Movement Imagery Questionnaire-3. *Journal of Sport Psychology Studie*, 14, 11-6. (In Persian)

-
- Paper and Pencil Method
  - Web Portal

-
- Divergent Validity
  - Concurrent Validity

15. Holmes, P., & Calmels, C. (2008). A neuroscientific review of imagery and observation use in sport. *Journal of Motor Behavior*, 40(5), 433-45.
16. Hu, L. t., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55.
17. Jeannerod, M., & Decety, J. (1995). Mental motor imagery: a window into the representational stages of action. *Current Opinion in Neurobiology*, 5(6), 727-32.
18. Kline, R. (2010). Principles and practice of structural equation modeling (3rd ed.). New York: Guilford Press. USA.
19. Martini, R., Carter, M. J., Yoxon, E., Cumming, J., & Ste-Marie, D. M. (2016). Development and validation of the Movement Imagery Questionnaire for Children (MIQ-C). *Psychology of Sport and Exercise*, 22, 190-201.
20. McAvinue, L. P., & Robertson, I. H. (2008). Measuring motor imagery ability: a review. *European Journal of Cognitive Psychology*, 20(2), 232-51.
21. Moghadam Zadeh, A., Hemayattalab, R., Mersafar, A. (2017). Validity and reliability of Persian version of sport anxiety scale-2 in children and teenager athletes. *Health Psychology*, 20(5), 5-24. (In Persian).
22. Skoura, X., Vinter, A., & Papaxanthis, C. (2009). Mentally simulated motor actions in children. *Developmental Neuropsychology*, 34(3), 356-67.
23. Smith, R. E., Smoll, F. L., Cumming, S. P., & Grossbard, J. R. (2006). Measurement of multidimensional sport performance anxiety in children and adults: The sport anxiety scale-2. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 28(4), 479-501.
24. Stadulis, R. E., MacCracken, M. J., Eidson, T. A., & Severance, C. (2002). A children's form of the competitive state anxiety inventory: The CSAI-2C. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 6(3), 147-65.
25. Taktek, K., Zinsser, N., & St-John, B. (2008). Visual versus kinesthetic mental imagery: Efficacy for the retention and transfer of a closed motor skill in young children. *Canadian Journal of Experimental Psychology*, 62(3), 174.
26. Tenenbaum, G., Eklund, R., Kamata, A. (2012). Measurement in sport and exercise psychology: Human Kinetics.
27. Vealey, R. S., & Greenleaf, C. A. (2006). Seeing is believing: Understanding and using imagery in Sport. In J. M. Williams (Ed.), Applied sport psychology: Personal growth to peak performance (pp. 306-48). Boston, MA: McGraw-Hill.
28. White, A., & Hardy, L. (1995). Use of different imagery perspectives on the learning and performance of different motor skills. *British Journal of Psychology*, 86(2), 169-80.
29. Yadolahzadeh, A. (2015). Psychology of mental imagery in sport. Tehran: Hatmi Publication. (In Persian)

استناد به مقاله

عالی، م. ب. و شهبازی، م. (۱۳۹۷). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی پرسشنامه تصویرسازی حرکتی کودکان. مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی، شماره ۲۳، ص. ۱۱۵-۱۳۶. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2017.4241.1440

Aali, M. B., Shahbazi, M. (2018). The Psychometrics Properties of the Persian Version of the Children Motor Imagery Questionnaire (MIQ-C). *Journal of Sport Psychology Studies*, 23; Pp: 115-136. (In Persian). Doi: 10.22089/spsyj.2017.4241.1440

پرسش‌نامه تصویرسازی حرکتی کودکان MIQ-C

دستورالعمل

می‌خواهیم درباره سه روشی که حرکات در ذهن شما اتفاق می‌افتد، اطلاعاتی کسب کنیم. ابتدا از شما می‌خواهیم که یک حرکت را انجام دهید. سپس، بدون حرکت دادن عضوی از بدنتان، از شما می‌خواهیم یکی از سه روشی را که در ذهنتان وجود دارد، انجام دهید.

قبل از اینکه شروع کنیم، از کلمات و تصاویری استفاده می‌کنیم تا به شما کمک کند سه روشی را که از شما می‌خواهیم انجام دهید، درک کرده باشید. هر زمان روشی را درک نکردید، فقط از من پرسید. برای مثال، شوت‌زن به یک توپ فوتبال را در نظر بگیرید. می‌دانید که منظور از شوت‌زن به توپ فوتبال چیست؟ (توجه: اطمینان حاصل کنید که کودک حرکت را درک کرده است.)

حال در ذهن خود تصور کنید که در حال شوت‌زن به یک توپ فوتبال هستید. اگر از شما بخواهیم وقتی در حال شوت‌زن به توپ فوتبال هستید، حرکت شوت‌زن به توپ فوتبال را با چشمان خود تماشا کنید، کدام عکس را انتخاب خواهید کرد؟

(توجه: به کودک اجازه دهید تصویر را انتخاب کند و اگر تصویر نادرست را انتخاب کرد، برایش توضیح دهید.) بنابراین گاهی از شما می‌خواهیم حرکت را در ذهن خود ببینید که گویی دارید با چشمان خود آن را می‌بینید؛ مانند این تصویر.

دوباره در ذهن خود تصور کنید که در حال شوت‌زن به یک توپ فوتبال هستید. اما این بار از شما می‌خواهیم خود را در حال شوت‌زن به توپ ببینید؛ گویی خود را در یک فیلم تماشا می‌کنید. آن چه تصویری را انتخاب خواهید کرد؟ (توجه: بگذارید کودک تصویر را انتخاب کند و اگر تصویر نادرست را انتخاب کرد، به او توضیح دهید.)

بنابراین گاهی از شما می‌خواهیم که طوری حرکت را در ذهن خود ببینید که گویی خودتان را در یک فیلم تماشا می‌کنید؛ مانند این تصویر.

(توجه: در مدت زمان باقی‌مانده جلسه آزمون، تصاویر را در دید شرکت کنندگان قرار دهید.) گاهی نیز می‌خواهیم بدانیم که آیا می‌توانید حرکت در ذهن خود را احساس کنید درحالی که هیچ تحرکی ندارید؟ گویی عضلات بدنتان واقعاً در حال انجام حرکت هستند؛ بنابراین، اگر درمورد ماهیجه‌ها و اعضای بدنتان که ممکن است درهنگام شوت‌زن در ذهن خود احساس‌شان کنید سؤال پرسیم، پاسخ شما چگونه خواهد بود؟

(توجه: اطمینان حاصل کنید که کودک معنای احساس حرکت‌کردن را درک کرده است. از کودک بخواهید که احساسش را توصیف کند و درصورت نیاز، او را راهنمایی کنید تا بتواند آن را درک کند.)

می‌خواهیم بدانیم دیدن و احساس کردن حرکات مختلف در ذهن چقدر برایتان ساده یا سخت است. هیچ پاسخ نادرست یا درستی وجود ندارد. فقط بهترین پاسخ را درمورد این بدهید که حرکت را چطور در ذهن خود می‌بینید یا احساس می‌کنید.

برای اینکه به من بگویید دیدن یا احساس کردن حرکت در ذهن چقدر برایتان ساده یا سخت است، از مقیاس استفاده می‌کنید. این مقیاس دارای چنین طیفی از پاسخ‌ها است: خیلی سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه ساده نه سخت/ تا اندازه‌ای ساده/ ساده/ خیلی ساده.

(توجه: هنگام خواندن گزینه‌ها به اعداد روی مقیاس اشاره کنید.)

قبل از شروع، اطمینان حاصل می‌کنیم که عملکرد مقیاس را درک کرده‌اید.
(توجه: به تصاویر لیوان‌های آب و مقیاس‌ها اشاره کنید. مقیاس را در زمان باقی‌مانده جلسه آزمون در دید شرکت‌کنندگان قرار دهید.)

اگر لیوانی پر از گل دربرابر شما بود، شبیه لیوانی که در عکس نشان داده شده است و ازین این لیوان به خودتان که درحال شوتزدن به توپ فوتیال هستید نگاه می‌کردید، دیدن خودتان در این حالت چقدر برایتان سخت یا آسان خواهد بود؟ کدام شماره روی مقیاس را انتخاب می‌کردید؟

(توجه: از کودک بخواهید که به پاسخ خود روی مقیاس اشاره کند.)

اگر لیوانی پر از آب کدر روی‌روی شما بود، شبیه لیوانی که در تصویر می‌بینید و از درون آن به خودتان نگاه می‌کردید، دیدن خودتان از درون آن درحال شوتزدن به توپ فوتیال، چقدر برایتان سخت یا آسان خواهد بود؟ کدام شماره روی مقیاس را انتخاب می‌کردید؟

(توجه: از کودک بخواهید که به پاسخ خود روی مقیاس اشاره کند.)

اگر لیوان خالی و تمیز بود، شبیه آنچه در تصویر می‌بینید و از درون آن نگاه می‌کردید، دیدن خودتان از درون آن درهنگام شوتزدن به توپ فوتیال چقدر سخت یا آسان خواهد بود؟ کدام شماره روی مقیاس را انتخاب می‌کردید؟

(توجه: از کودک بخواهید که به پاسخ خود روی مقیاس اشاره کند.)

این مقیاس همچنین به ما می‌گوید که احساس کردن حرکات در ذهنتان بدون انجام‌دادن آن، چقدر آسان یا سخت است.

اکنون از شما می‌خواهیم تصور کنید که درحال شوتزدن به توپ فوتیال هستید. حال با استفاده از مقیاس به من بگویید که احساس کردن این حرکت در ذهنتان چقدر ساده یا دشوار است.

(توجه: از کودک بخواهید که به پاسخ خود روی مقیاس اشاره کند.)

اکنون پرسش نامه واقعی را شروع می‌کنیم. توصیف حرکتی را برایتان می‌خوانم که برای اولین بار می‌خواهید آن را انجام دهید. سپس، از شما می‌خواهم برای بار دوم در وضعیت شروع قرار بگیرید؛ اما این بار فقط باید حرکت را تصور کنید. شما چهار حرکت مختلف را اجرا خواهید کرد و هر حرکت را سه بار تکرار می‌کنید. قبل از اینکه شروع کنیم سوالی ندارید؟

تصویرسازی دیداری درونی
(دید اول شخص)

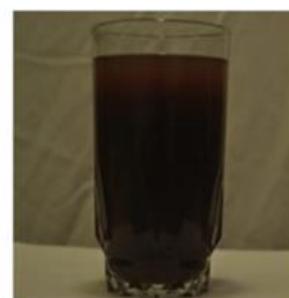
تصویرسازی دیداری بیرونی
(دید سوم شخص)

لیوان خالی
(احساس یا دیدن ..... نه سخت بود نه آسان)

لیوان روشن
(احساس یا دیدن ..... نه سخت بود نه آسان)

لیوان کدر
(احساس یا دیدن ..... بسیار سخت بود)

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
بسیار سخت	سخت	تا اندازه‌ای سخت	نه سخت بود نه آسان	تا اندازه‌ای آسان	آسان	بسیار آسان

مراحل

- وضعیت آغازین:** باشستید؛ درحالی که پاهایتان جفت و دست‌هایتان درکنار بدن قرار گرفته است.
انجام حرکت: زانوی راست خود را تا جایی که می‌توانید بالا بیاورید. سپس، به آرامی آن را پایین بیاورید تا جایی که هر دو پای شما روی زمین قرار گیرند. مطمئن شوید که این عمل را به آرامی انجام می‌دهید.
در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک بپرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)
درون ذهنستان: سعی کنید بدون حرکت هیچ قسمی از بدنستان، احساس کنید در حال بالابردن زانویتان هستید که گوبی به صورت واقعی آن را انجام می‌دهید.

آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

۲- وضعیت آغازین: باستید؛ درحالی که پاهایتان جفت و دست‌هایتان درکنار بدن قرار گرفته است.

انجام حرکت: اندکی خم شوید و سپس، درحالی که دست‌هایتان بالای سرتان است تا آجا که می‌توانید به هوا پرید. درهنگام فروءی، پاهای خود را اندکی باز کنید و دست‌های خود را مجدداً در دو طرف قرار دهید.

در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)

درون ذهنتان: سعی کنید انجام حرکت پرشی را با چشمانت خود بینید؛ گویی حرکت واقعی آن حرکت را می‌بینید. آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

۳- وضعیت آغازین: با کدام دستتان می‌نویسید؟ اکنون دست دیگر را طوری از پهلو بکشید که کف دست به موازات زمین (کف افق) قرار گیرد.

انجام حرکت: دست را در پهلو بکشید، نگه دارید و آن را به جلوی بدنتان بیاورید. این حرکت را به آرامی انجام دهید. در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)

درون ذهن: سعی کنید حرکت آوردن دستان به جلوی بدن را طوری مشاهده کنید که گویی در حال تماشای خود در فیلم هستید.

آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

۴- وضعیت آغازین: روی پاهایتان باستید و آن‌ها را از هم فاصله دهید و دست‌هایتان را به شکل کاملاً کشیده در بالای سر قرار دهید.

انجام حرکت: آهسته به سمت جلو خم شوید و سعی کنید انگشت شست پای خود را با نوک انگشتان دست لمس کنید. حال، پستان را صاف کنید؛ درحالی که دست‌هایتان بالای سرتان است.

در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)

درون ذهنتان: سعی کنید بدون حرکت هیچ قسمی از بدن احساس کنید که در حال انجام حرکت خم‌شدن هستید؛ گویی آن را به صورت واقعی انجام می‌دهید.

آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

- ۵- وضعیت آغازین:** باستیده؛ درحالی که پاهایتان جفت و دست‌هایتان درکنار بدن قرار گرفته است.
انجام حرکت: زانوی راست خود را تاجیکی که می‌توانید بالا بیاورید. اکنون آن را آهسته پایین بیاورید تا هنگامی که بر روی دو پا باستیده. مطمئن شوید که حرکت را آهسته انجام دهد.
درون ذهنتان: سعی کنید خودتان را بدون حرکت هیچ‌یک از بخش‌های بدن، درحال انجام حرکت بالاآوردن زانو ببینید؛ گویی آن را با چشمانت خودتان می‌بینید.
آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید).

مقیاس:

- ۶- وضعیت آغازین:** باستیده؛ درحالی که پاهایتان جفت و دست‌هایتان درکنار بدن قرار گرفته است.
انجام حرکت: اندکی خم شوید و سپس، درحالی که دست‌هایتان بالای سرتان است تا آنچایی که می‌توانید به هوا بپرید. درهنگام فردآمدن، پاهای خود را اندکی باز کنید و دستان خود را مجدداً در دو طرف قرار دهید.
درون ذهن: سعی کنید حرکت پریدن را طوری مشاهده کنید که گویی خود را در فیلم تماشا می‌کنید.
آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید).

مقیاس:

- ۷- وضعیت آغازین:** دستی را که با آن نمی‌نویسید، انتخاب کنید و از پهلوی بدن طوری بکشید که کف دست به موازات زمین (کف اتاق) قرار گیرد.
انجام حرکت: دست را در پهلو بکشید، نگه دارید و آن را به جلوی بدنتان بیاورید. این حرکت را به‌آرامی انجام دهید.
درون ذهن: سعی کنید بدون حرکت قسمتی از بدن، حرکت آوردن دستان به جلوی بدن را احساس کنید؛ گویی درحال اجرای واقعی آن هستید.
آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید).

مقیاس:

- ۸- وضعیت آغازین:** روی پاهایتان باستیده، آن‌ها را از هم فاصله دهید و دست‌هایتان را به شکل کاملاً کشیده در بالای سر قرار دهید.
انجام حرکت: به‌سمت جلو خم شوید و سعی کنید انگشت شست پای خود را با نوک انگشتان خود به‌آرامی لمس کنید. اکنون به وضعیت اولیه بازگردید و دست‌هایتان را در بالای سر قرار دهید.

در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)
درون ذهنتان: سعی کنید حرکت خم‌شدن را همان‌گونه که انجام دادید، بینید؛ گویی انجام واقعی آن را می‌بینید.
آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گزینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

۹- وضعیت آغازین: باستید؛ درحالی که پاهایتان جفت و دست‌هایتان درکنار بدن قرار گرفته است.
انجام حرکت: زانوی راست خود را تاجایی که می‌توانید بالا بیاورید. اکنون آن را آهسته پایین بیاورید تا هنگامی که بر روی دو پا باستید. مطمئن شوید که حرکت را آهسته انجام می‌دهد.
در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)
درون ذهنتان: سعی کنید حرکت بالاوردن زانو را همان‌طور که انجام دادید، مشاهده کنید؛ گویی خود را در فیلم تماشا می‌کنید.

آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گزینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)
مقیاس:

۱۰- وضعیت آغازین: باستید؛ درحالی که پاهایتان جفت است و دست‌هایتان درکنار بدن قرار گرفته است.
انجام حرکت: اندکی خم شوید و سپس، درحالی که دست‌هایتان بالای سرتان است تا آنجایی که می‌توانید به هوا پرسید.
در هنگام فرودمدن، پاهای خود را باز کنید و دستان خود را در پهلو قرار دهید.
در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)
درون ذهنتان: سعی کنید بدون حرکت هیچ قسمی از بدن احساس کنید در حال انجام حرکت خم‌شدن هستید؛ گویی در حال اجرای واقعی آن هستید.
آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گزینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)
مقیاس:

۱۱- وضعیت آغازین: دستی را که با آن نمی‌نویسید، انتخاب کنید و از پهلوی بدن طوری بکشید که کف دست به موازات زمین (کف افق) قرار گیرد.
انجام حرکت: دست را در پهلو بکشید، نگه دارید و آن را به جلوی بدنتان بیاورید. این حرکت را بهارامی انجام دهید.
در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به یاد می‌آورد؟)
درون ذهن: سعی کنید خودتان را بدون حرکت واقعی در حال انجام حرکت آوردن دستان به جلوی بدنتان بینید؛ گویی با چشمان خودتان می‌بینید.
آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گزینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

۱۲- وضعیت آغازین: روی پاهایتان بایستید؛ درحالی که آن‌ها از هم فاصله داشته باشند و دست‌هایتان به شکل کاملاً کشیده در بالای سر قرار گرفته باشد.

انجام حرکت: به‌سمت جلو خم شوید و سعی کنید انگشت شست پای خود را با نوک انگشتان خود به‌آرامی لمس کنید. اکنون به وضعیت اولیه بازگردید و دست‌هایتان را بالای سر قرار دهید.

در وضعیت آغازین قرار بگیرید. (از کودک پرسید که آیا وضعیت آغازین را به‌یاد می‌آورد؟)

درون ذهنستان: سعی کنید حرکت خم‌شدن را مشاهده کنید؛ گویی خود را در فیلم تماشا می‌کنید.

آیا احساس این حرکت بسیار سخت/ سخت/ تا اندازه‌ای سخت/ نه سخت نه آسان/ اندازه‌ای سخت/ آسان/ بسیار آسان بود؟ (توجه: هنگام خواندن گرینه‌ها به اعداد اشاره کنید.)

مقیاس:

نام کودک:

مقیاس‌های شرکت‌کننده

.۷	_____	_____	.۱
.۸	_____	_____	.۲
.۹	_____	_____	.۳
.۱۰	_____	_____	.۴
.۱۱	_____	_____	.۵
.۱۲	_____	_____	.۶

دستورالعمل‌های امتیازدهی

مقیاس شرکت‌کنندگان از قسمت بالا را در بخش مناسب از جدول زیر بنویسید.

مقیاس شرکت‌کنندگان برای هر خرده مقیاس را جمع کنید. سپس، آن را تقسیم بر چهار کنید و مقدار را در ستون نمره نهایی بنویسید.

نمره نهایی	۴/نمره	مراحل	خرده‌مقیاس
س. ۱۱	س. ۱	س. ۸	تصویرسازی دیداری درونی
س. ۱۲	س. ۲	س. ۹	تصویرسازی دیداری بیرونی
س. ۱۰	س. ۳	س. ۷	تصویرسازی حرکتی

The Psychometrics Properties of the Persian Version of the Children Motor Imagery Questionnaire (MIQ-C)

Mohammad Bagher Aali¹, Mehdi Shahbazi²

Received: 2016/06/04

Accepted: 2017/09/26

Abstract

The aim of this study was to determine the validity and reliability of the Persian version of Children Motor Imagery Questionnaire. For this purpose, 250 persons in the age of range 7-12 were randomly selected and then they completed the questionnaires. To determine the validity, the confirmatory factor analysis method was used. For investigating the internal consistency and temporal reliability, Cronbach's alpha coefficient and Intra-class correlation coefficient were used. Finally, in order to determine the concurrent validity, the motor imagery questionnaire-3 was utilized. Results indicate that CFI and GFI are higher than 0.9 and the RMSEA index is lower than 0.08 and also Cronbach's alpha coefficients and Intra-class correlation coefficient are $\alpha \geq 0.70$. The Persian version of children motor imagery questionnaire consists of motor imagery by three-dimensional structure, internal visual imaging and external visual imaging and 12 items which support the main structure and confirms its validity in Iranian society.

Keywords: Validity, Children Motor Imagery, External Visual Imagery, Internal Visual Imagery, Reliability

---

1. M.Sc. of Motor Learning and Control, University of Tehran

2. Associate Professor of Motor Behavior, University of Tehran
(Corresponding Author) Email: shahbazimehdi@ut.ac.ir